

Tisková zpráva: Úřady upřednostňují jeden software, dokumenty si možná brzy nepřečteme

Olomouc, 30. března 2011.

Celosvětová akce Den otevřených formátů (Document Freedom Day) upozorňuje 30. března na to, že způsob, jakým jsou ukládány soubory v počítačových programech, by měl být veřejně popsán a standardizován. Úřady ovšem často používají datové formáty, které tyto vlastnosti nemají. Veřejnost tak musí k otevření takových dokumentů používat konkrétní program konkrétního výrobce, což je diskriminační.

Existují přitom datové formáty kancelářských programů, které jsou z technického hlediska **otevřené, veřejně přístupné a tedy kontrolovatelné**. Úřady je ovšem **převážně ignorují** a často komunikují prostřednictvím formátů, které lze otevřít jen v některých programech. **Nutí tak daňového poplatníka**, aby si koupil konkrétní program. Struktura uzavřených formátů **není veřejně známá** a může se měnit podle požadavků výrobce.

Existují jiné možnosti

Pro účely informování veřejnosti přeložila společnost Liberix, o.p.s., do češtiny webovou stránku DocumentFreedom.org, které informují o existenci tzv. **otevřených datových formátů**. K jejich zpracování lze používat **zdarma dostupné nástroje**, např. OpenOffice.org. Tento kancelářský balík lze **získat bezplatně** a používat ho doma i v zaměstnání, a to v mnoha operačních systémech.

Stát diskriminuje část občanů

Státní správa a samospráva často používá uzavřené datové formáty kancelářských balíčků, jako jsou .doc nebo .xls. To znamená, že k zobrazení a zpracování dokumentů je obvykle **nutné koupit program**, který s nimi dokáže pracovat. Tyto programy **nejsou dostupné všem uživatelům** (a daňovým poplatníkům). Vzniká tím nejen diskriminace určité skupiny obyvatel, ale také závislost státu na jednom dodavateli.

Stát je závislý na jednom výrobcu

Významným negativem je také fakt, že se technická struktura takového formátu mění podle vůle jeho výrobce a ten tak nutí zákazníka (kterým je také stát) k zakoupení nových verzí svých programů. V neposlední řadě dochází také k nerovnému konkurenčnímu boji, protože výrobce popis datové struktury chrání a nezveřejňuje. Konkurence má tedy omezené nebo žádné možnosti tyto uzavřené formáty používat.

Řešení: Používat otevřené formáty

Řešením je **používat otevřené datové formáty**, např. OpenDocument Format. Technická struktura takového formátu je **popsaná a veřejně známá**, OpenDocument Format je mezinárodní ISO standard. Data uložená v těchto souborech jsou čitelná **nezávisle na operačním systému** nebo typu zařízení. Existuje velké množství programů, které s tímto formátem pracují, například kancelářský balík OpenOffice.org. Neexistuje závislost na jednom výrobcu. OpenOffice.org lze **získat zdarma** a používat ho na úřadech, ve školách, v domácnostech, ve firmě a kdekoli jinde. Podrobnější

informace a příklady z praxe najdete na adrese <http://www.openoffice.cz/pouzivaji-openoffice-org>

Další informace

Document Freedom Day

<http://documentfreedom.org/2011/index.cs.html>

Český OpenOffice.org

<http://www.openoffice.cz>

O Liberixu

Obecně prospěšná společnost Liberix se dlouhodobě zabývá **propagací a podporou svobodných informačních technologií**. Jde o softwarové vybavení, které je bezplatně a bez licenčního omezení volně a veřejně k dispozici. Mezi nejznámější software tohoto typu patří operační systém typu Linux, webový prohlížeč Firefox, kancelářský balík OpenOffice.org a mnoho dalších programů. Společnost spravuje několik webových magazínů, spolupořádá vzdělávací a osvětové akce a podílí se na rozvoji open-source softwaru.

Kontaktní osoba pro média

Mgr. Vlastimil Ott

ředitel společnosti

E-mail: vlastimil.ott@liberix.cz

Mobil: +420 606 716 243

Liberix, o.p.s.

Erbenova 2, 779 00 Olomouc

Další informace: www.liberix.cz